

Jankó Judit

Mysterlight by NagyMolnar

A fény geometriája

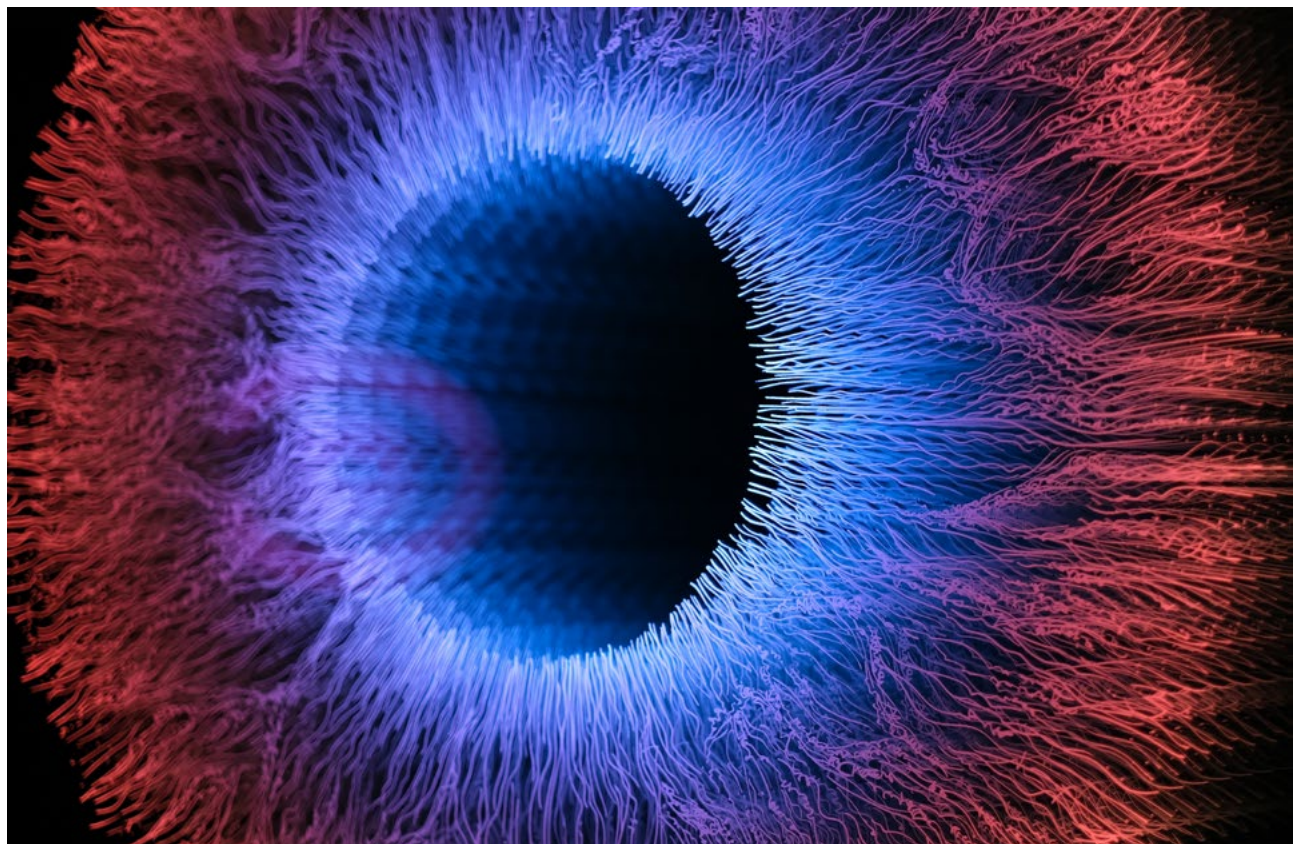
Virág Judit Galéria,
2022. IV. 9. – V. 6.

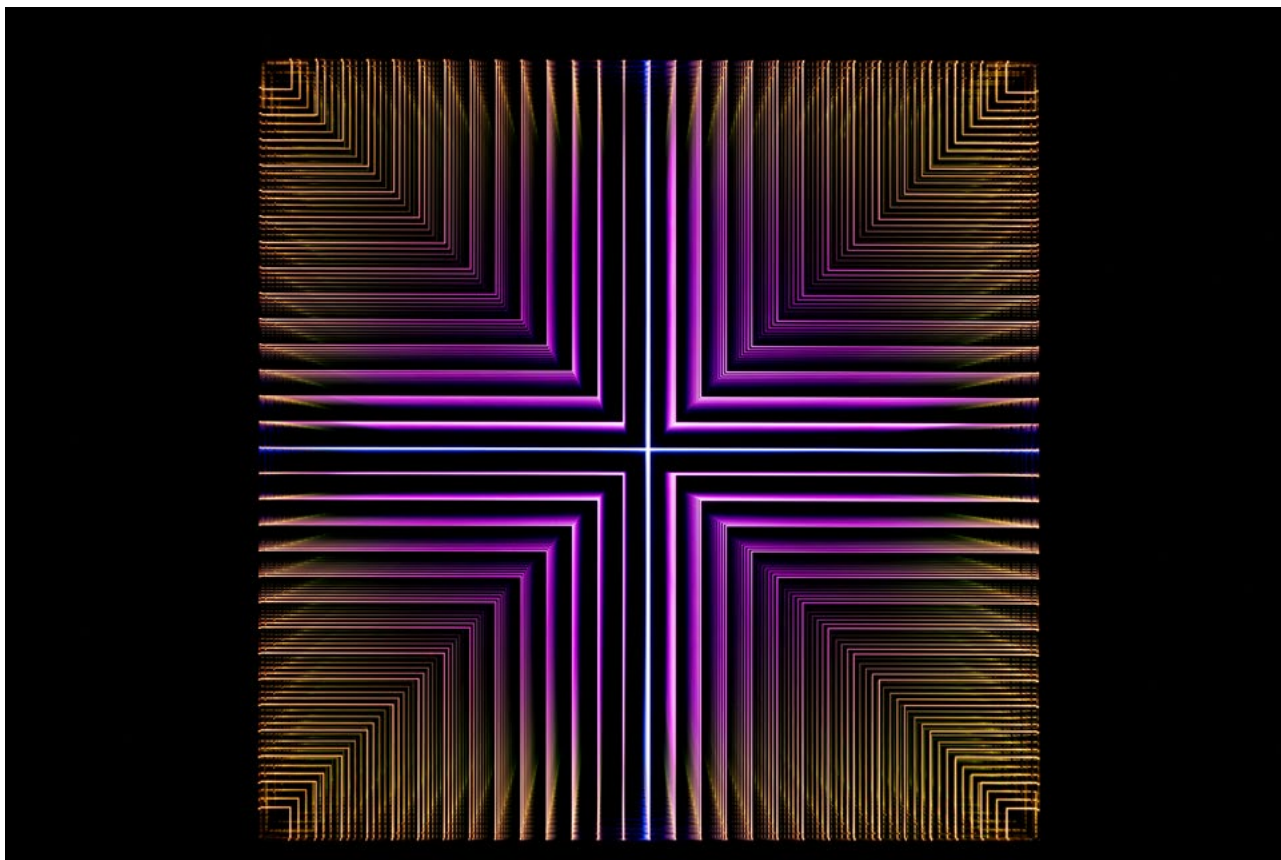
Április 9-én nyílik Budapesten a Virág Judit Galériában a Mysterlight legújabb munkáit bemutató kiállítás a művészpárost képviselő Zsdrál Galériával együttműködésben. A különleges üveg- és fényobjektumokra nem véletlenül figyeltek fel a világ számos pontján. Kapcsolódnak a 20. század fénykinetikai kísérleteihez, nem érdemes azonban egy irányban keresni az analógiákat, hiszen a vizuális művészet egyik fő témája a fény megragadása.

A Nagy-Molnár-alkotópáros 2020-ban indított művészeti projektje, a Mysterlight mára olyan sikereket ért el, mintha nem két évvel ezelőtt kezdték volna el, hanem húsz év munkája állna mögöttük. Valójában persze a két év kemény munkáját sokéves művészi ambíciók, készülődés előzte meg, hogy aztán a karantén alatt ez kiteljesedjen. Hosszabb ideje zajló technológiai kísérletezés és növekedő, egyre komolyabban belülről fakadó alkotási vágy hajtotta Nagy Krisztiánt és Molnár Csabát.

A közöttük kialakult munkamegosztás szerint Krisztián az ötletgazda, a fényszobrok tervezője és megálmodója, Csaba pedig a fizikai síkon való megvalósítás oroszlánrészét vállalja. A műfajt maguk „geo-optikai fényszobrászatnak” nevezik, stílusuk az op-art és a light-art határán helyezkedik el. Alkotási módszerük, technikájuk szempontjából egyszerre fényművészek és üvegművészek. Az üvegmegmunkáláson túl a fénytervezés hozzáadásával keltik életre látványos kompozícióikat. Komoly manufaktúrát hoztak létre a projekt kiszolgálására, ahol az alkotásokat egyedileg, kézműves módon rakják össze. Azokat az alkatrészeket, melyeket nem ők gyártanak, külföldről rendelik. Nagy gondot fordítanak a minőségre, nem sajnálják a befektetést a legigényesebb alapanyagokba. Maga a műtárgy egyedi technológiával készül, csupán annyit árulnak el, ami kikövetkeztető vagy látszik. Az objektumok az egyoldalú, fényelnyelő okos tükrök elvére épülnek, melyeket ledekkel világítanak

NAGY Krisztián -
MOLNÁR Csaba: *Iris*,
2021, tükör, LED,
vegyes technika,
125x125 cm
A művészek
jövöltábol
→

NAGY Krisztián -
MOLNÁR Csaba:
Origo, 2021, tükör,
LED, vegyes technika,
100×100 cm
A művészek jóvoltából

meg, különleges, egyedi módon megkomponált, többnyire geometrikus absztrakt formák, színek és ritmusok szerint.

„A fény a mindennapunk része, nélküle az életünk elképzelhetetlennek tűnik. A fénytechnika életünknek, életterünknek meghatározó, fontos összetevője. A napi aktív életritmusunk egyre inkább kitolódott az elmúlt évtizedekben, ezért is lehet talán létjogosultsága egy olyan művészeti alkotásnak, ami – bár nappal is látható – igazán izgalmas oldalát az esti-éjszakai sötétben mutatja meg, és úgy gondoljuk, izgalmas ékköve lehet egy művészetet kedvelő életterének” – foglalták össze a honlapjukon, miért is van létjogosultsága a fényfestésnek, azaz annak a szemléletnek, amely a fényt anyagként kezeli, és geometriai mintákba, bonyolult térhálókbá rendezi.

A megformázott fényt speciális üvegtükrök segítségével új perspektívába helyezik, ilyenformán adnak értelmet a látványnak. A látvány a fény és sötétség váltakozásával, az univerzum mélységeit és távolságait, a galaxisok, fekete lyukak, tér-idő alagutak, pulzárak, csillagrendszerek világát idézi fel. Ez a vizuális élmény a világosság-sötétség ellentétpárjának teljes asszociációs mezőjét is behozza. A test nélküli tér és a tér nélküli test problémája, a virtuális tömegformálás, a matéria fény általi láthatóvá, illetve láthatatlanná tétele mind-mind fontos eleme munkájuknak. A fényhez amúgy is misztikus, mágikus viszony fűzi az emberiséget; amit megértünk, megszeretünk, az kivilágosodik, kifényesedik.

Az alkotópáros a pandémiát és a karantént kihasználva másfél év alatt tizenöt-tizenhat különleges műtárgyat hozott létre, amit 2021 nyarán Balatonfüreden mutatott be a Zsdrál Galéria. A kiállítást Orosz Márton művészettörténész nyitotta meg. Tanulmányában Orosz Márton rávilágított arra, hogy a fénykinetika területén a magyar származású alkotók úttörő szerepet játszottak, és a kortárs művészek közül párhuzamot húz Csáji Attila, Mengyán András, az üvegszobrász Botos Péter, a fényfestészetet az úgynevezett mapping technikával kombináló Bordos László Zsolt és a Nagy-Molnár-páros művészete

közt. Nagy Krisztián és Molnár Csaba technicista, mérnöki eszközökkel megkonstruált fénydobozai felfogatók a magyar fénykinetikai alkotói hagyomány folytatásának, miközben nagyon is unikálisak.

A Balatonfüreden kiállított anyag mind a szakmai, mind a művészetkedvelő közönség körében kirobbanó sikert aratott, ami itt most nem csupán üres szófordulat, hanem az is bizonyítja, hogy szinte mindegyik kiállított darabot megvásárolták. Fele külföldi gyűjteményekbe, Ausztráliába, Londonba, Chicagóba, másik fele jelentős hazai gyűjtőkhöz került, mint amilyen például a Hungarikonok (Kárpáti Gyűjtemény), Toldi Miklós magángyűjteménye vagy dr. Fördös Péter kollekcója.

A párost tagjai sorába fogadta az Elektrográfiai Társaság, és meghívták őket a székszárdi triennáléra, ahová három alkotásukat (*Hive*, *Space net 1.*, *Fibonacci 2.*) választották ki, s már rögtön az első alkalommal elhozták a nemzetközi zsűri különdíját. A világ egyik leghíresebb, főleg üvegművészettel foglalkozó galériája, az Ausztráliában, Melbourne elegáns részén található RedMoon Art Glass Galéria tulajdonosait pedig annyira meggyőzte a Mysterlight-projekt, hogy magyar művészként, Botos Péter után, együttműködést ajánlottak Nagy Krisztiánnak és Molnár Csabának is. A balatonfüredi bemutatkozó tárlat anyagából az *Iris*-sorozat 4. darabját, az *O1* című alkotást és több kisebb munkájukat magukkal vitték Ausztráliába a 2021-es, év végi nagy üvegkiállításukra.

A Pécsi Zsolnay fényfesztiválon tavaly először szerepeltek, és azonnal közönségkedvencévé váltak. Az őket képviselő Zsdrál Galéria pécsi központjában mutatták be húszdarabos kollekcójukat *A fény geometriája* címmel Botos Péter üvegszobrásszal közös tárlaton. Jó helyen vannak Pécsen, a Bauhaus és Vasarely városában, ahol azok a gondolatok is megszülettek, hogy a művészet legyen demokratikus, azaz hogy a mű befogadója ugyanolyan fontos, mint a létrehozója, a mű szemlélője részese az alkotófolyamatnak, és ahol mindig is nagy hangsúlyt helyeztek az innovációra.